

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 4 kr.
Naročnino prejema upravnistvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznani (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 118.

V Ljubljani, v sredo 27. maja 1891.

Letnik XIX.

Okrožnica o delavskem vprašanju.

Najnovejša okrožnica Leona XIII. o delavskem vprašanju, katere obseg smo že navedli v poglavitnih točkah in katero pričemo objavljati v prihodnjem listu, vzbudila je po vsem svetu veliko zanimanje. Težko so jo pričakovali katoliški krogi vzlasti zaradi tega, ker so tudi med katoliškimi socijalogi važna nasprotja gledé rešitve delavskega vprašanja. To nasprotje se je vzlasti očitno pokazalo na socijalnem kongresu v Lütiču. Zastopniki romanskih narodov, vzlasti Francozi, nečejo, da bi pri reševanju delavskega vprašanja tudi vlade posredovale ter državi odrekajo pravico sploh vtikati se v delavske razmere; drugi zastopniki, vzlasti avstrijski in nemški pa so zastopali in zagovarjali nasprotno misel. V tem oziru je vzlasti važna najnovejša okrožnica papeževa, ker skuša spojiti oba navidezno nasprotna nazora, trdeč da ima država pravico in dolžnost sodelovati pri socijalnem delu, toda le v določenem delokrogu. Nádejati se je, da bodo katoličani na podlagi te okrožnice z združenimi močmi delovali za zboljšanje socijalnih razmer in da se na prihodnjem socijalnem kongresu snidejo — jedini.

Tudi nasprotniki katoliški so vsprejeli okrožnico z zanimanjem in spoštovanjem, kakor spričujejo liberalni listi. Seveda kapitalističnim nazorom liberalnih časnikov povsem ne ugaja okrožnica, kajti bogatini neradi slišijo očitjanje, kakor je beremo v okrožnici: „Nečastno je in nedostojno ljudi izsesavati v lastno korist in jih le toliko ceniti, kolikor je vredna njih delavska sila... Krivično je nakladati delavcem več dela, kakor ga premorejo njih moči ali zahtevati od njih del, ki niso primerni njih starosti ali spolu... Produkcija in trgovina sta nekaj monopol le malo ljudi itd.“

Takih resnic seveda židovsko-liberalni listi ne marajo poslušati. Zato se skuša otresti „Neue Fr.

Presse“ velikemu vplivu, ki ga bo gotovo imela okrožnica. Dunajska židinja se boji za produkcijo in kapital, ki sta sedaj spojena v malo rokah kapitalistov. Veseli jo, da papež zagovarja pravico do zasebnega imetja, a ni ji všeč, da s toliko odločnostjo govori proti krivičnemu kapitalizmu in njega izrodkom oderuštva in izsesavanja. Zato je našel ta list veliko napako v okrožnici: „die Ansichten des heiligen Vaters tragen ein zu weltliches Gepräge“!! Tako pravi „N. Fr. Presse“. Seveda ker okrožnica sega globoko v socijalno življenje, ker ne uči le delavcev zatajevati se in posvetno imetje zaničevati, ampak tudi bogatinom kliče v spomin njih dolžnosti, zato seveda je okrožnica preveč — posvetna! Ali ni tudi židinja preveč — smešna?!

Vkljub temu se celó židovski list brezpogojno klanja geniju Leona XIII., odlikujoč ga s krasnim imenom „odkritosrčnega prijatelja delavcev.“ Vidimo torej, da je katoliška cerkev, ki je izšla iz delavske družine nazareške, tudi še v 19. veku ohranila isti značaj ter da najhujši sovražniki pozdravljajo namestnika Kristusovega z laskavim in vzlasti za nas katolike častnim in dragim imenom, poudarjajoč resnico, da je on odkritosrčen prijatelj delavcev!

Otvoritev hrvatskega sabora.

Iz Zagreba, 22. maja.

Hrvatski sabor se je sešel dné 21. maja. Prva sednica je bila precej kratka, kajti priobčevali so se le podneski vladini o potrjenih postavah in pa razne peticije, katere so predane dotičnim odborom. Na početku sednice spomnil se je predsednik pokojnega kardinala, kateremu je konečno sabor zaklical: „Slava mu!“

Sednice se bodo nadaljevale v ponedeljek. Najvažnejša bode razprava o sklepih regnikolarne deputacije. Ni nobene dvojbe, da bode tudi sabor odobril vse, kar je omenjena deputacija z Madjari

sklenila. Opozicija se bode morda vzprotivila, ali še ni gotovo, kajti skoro bode premalo zastopnikov za kak predlog, ako se opoziciji sploh ne združite.

Odsotnih je namreč pet opozicijskih, štirje so bolni, a peti — dr. Frank — je izključen iz sabora na trideset sednic. Poslednji je poslal na predsedništvo sabora temeljito obrazloženo predstavko, da naj ga kot zastopnika narodnega pripusté k tako važnim razpravam, kakor bode ona o zemljišne odvezi.

Predsednik sabora se na ta spis seveda še ozri ni, kajti Frank je po sklepu sabora izključen, in dokler ne bode trideset sednic obdržanih, se ne more nobeden za dr. Franka zmeniti. Kakor nalašč se je to zgodilo, da ne more Frank prisostvovati tem razpravam. Njega se je vladna stranka najbolj bala, kajti on je znal vselej do živega priti ter v svojih govorih s številkami dokazati, kolika krivica se godí Hrvatom v financijskem pogledu. Pri tej priložnosti bi bilo še posebno potrebno, da je on prisoten, ker je dr. Brlić še tako slab, da ne bode mogel priti na zborovanje.

Gotovo sta omenjena zastopnika najsposobna, dokazati krivico katero bode morala zopet Hrvatska pretrpeti od strani Madjarov, seveda le zaradi malomarnosti in sebičnosti madjaronske stranke. Gotovo je seveda, da tudi omenjena zastopnika ne bi mogla odvrniti nesreče, tudi ko bi bila prisotna, ali svet bi iz njihovih govorov zvedel, kako se postopa v tako važnih vprašanjih na Hrvatskem.

Dvojimo, da bi kateri drugi narod v denarnih vprašanjih tako popustiti hotel, kakor ravno Hrvati. In to je še tembolj čudno, ker Hrvatska v vsakem pogledu potrebuje sredstev, da se duševno in gmotno povzdigne.

Poglejmo samo, kako hrvatski narod želi, da se odpre čim prej medicinska fakulteta na zagrebškem vseučilišču. Narod sam nabira po krajcarjih za to veliko podjetje ter je do zdaj nabral že lepo svoto, ali za medicinsko fakulteto treba najmanj

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

„A zagotavljam vas, oče, vse je dobro!“

„No, le pojdi — mirnejši bodem.“

Molčé mu sledi Peter. Ko stopata v hrib, ozre se oče večkrat. Slednjič zapazi jezdeca, ki po cesti proti Glengariffu v diru jezdi; globoko si oddahne. „Ako bi moj sin vedel, kaj se je zgodilo, bil bi ta mož mrtev“, misli si. Počasneje stopata v hrib.

„Jéz je dobro popravljen“, hvali Hadfield, „le vrniva se.“

„Kdó je bil jezdec, ki je jezdil iz vasi?“ vpraša Peter.

„Danes je 29. september“, odgovori oče.

„V istini“, pravi mladenič, „že zopet iztiranja!“

„Nihče ni gotov pred njimi.“

„Saj vém, saj smo še le lansko leto dobili dopis.“

„In letos enega — sta dva!“ dé Hadfield.

„Ni mogoče!“

Molčé mu podá oče papir. Divji ogenj zablesti v očeh mladeničevih.

„Peter“, dé resno oče, „spominjam te, da si katoličan!“

„Do sedaj sem se tega večkrat izpominjal, oče — a bojim se, da bom nečega dné, ki ni več dalječ, to pozabil“, mrmra mladi Irec.

„A jaz se nadejam, da tega ne bodeš nikdar pozabil“, dé odločno oče, „tistega dné bi jaz žalosti umrl.“

Do vasi nista več spregovorila. Ko sta dospela v vas, razširila se je že povsod žalostna novica. Ljudje so v gručah stali po cestah, žene so jokale, možje so preklinjali. Tom in Marija sta čakala Hadfieldovih ter jima izražala globoka svoja sočutja o njih nesreči.

Tobija pa je stopal z diplo pod ramo od gruče do gruče, netéč njih sovraštvo do Angličanov, a opozorovaje je k previdnosti.

„Čas še ni prišel, a bo, le potrpljenje!“ tako je govoril.

Čemu čakati?“ vprašal je Peter mimogredé. Tobija ga pozorno pogleda in pravi:

„Čakajmo, da mladi orel vzraste!“

Mladenič se je stresel; kri mu je lici zalila; odgovoril mu ni, bližala sta se oče in strije.

„Hvalo ti na tvoji gostoljubnosti“, reče diplar in podá Tomu roko, „moj pohod vam ni sreče prinesel in sedaj odhajam.“

„Že greš?“

„Da, v Bantry; imel bi iti v Glengariff — a potem, kar sem tú doživel, nimam niti veselja, ni srea, igrati mladini k plesu.“

„Nadejam se“, dé Marija svojemu stričniku, „da se bo to poravnalo le s povišanjem najemnine.“

„Se letošnje ne bodem mogel plačati“, odgovori Jurij, kazóč na polje, kjer so podzemljice rumenele, v znamenje njih bolezni.

„A“, pravi Peter, „če so nas Angličani obsodili k smrti od gladi in bède, zgodi naj se, eno leto prej ali pozneje.“

Navzoči so preslišali te besede. Tobija Hoppy se poslovi ter odhaja polglasno poje staro irsko balado. — Pri čudnih glasovih te stare pesni whitboy-ev nastane mej kmeti živahno gibanje; dvigaje klobuke s polnim glasom začno peti: Erin go bragh! Erin go bragh!

„Hoppy, igray nam koračnico iz vojne na Boyne-i“, kliče siv starček, ki je bil sobojnik kapitana Rocka.

„Zaprisegel sem, da jo bodem igral stoprv takrat, ko bo v naših gorah govoril strelni prah“, zavrne Tobija, „za spremljevanje te melodije je streljanje najboljšé!“

„Naprej torej, kdo nas zadržuje na tem!“ kliče najiskrenejši mej njimi.

milijon goldinarjev, katerih pa narod, že tako iztrošen, ne bi mogel dolgo in dolgo nabrati. Ko bi imeli naši zastopniki le malo srca za svoj narod, kako hitro bi se dalo to vprašanje rešiti.

Da niso popustili Madjarom, dobila bi bila Hrvatska najmanj tri milijone od zemljiščne zaklade, kajti po jasnej postavi pripada vsa Hrvatskej, in ne moremo sploh pojmiti, kako pride hipoma Madjar do tega, da Hrvatoma večji del te zaklade odnese. Na kaj takega so mogli le sedanjí madjaronski zastopniki pristati, pravi Hrvat ne bi nikdar kaj takega storil.

Hrvatska je tedaj mogla dobiti tri milijone goldinarjev. Z jednim bi si bila utemeljila medicinsko fakulteto, z drugim pa si sezidala novo deželno bolnišnico, kajti sedanja stoji ravno sredi mesta, ter se mora že iz zdravstvenih razlogov premestiti kam venkaj iz mesta. S tretjim milijonom pa bi se imele deloma urediti naše zapuščene reke, za katere Madjari niti najmanj ne poskrbijo, čeravno bi morala država prva v tem pogledu kaj storiti.

Da se je tedaj vsa svota zemljišnega zaklada priborila za Hrvatsko, koliko koristi bi to bilo za zapuščeno zemljo? Ali kakor je poznato, dobi Hrvatska samo poldrugi milijon v to ime.

In konečno je še vprašanje, kako se bode ta svota izplačevala in v katere svrhe jo bode današnja vlada upotrebila? Vse to bi morali hrvatski zastopniki na sedanjem saboru dobro premisliti ter v tem pogledu imeti le korist domovine pred očmi.

Da bode to opozicija storila, je nedvojbeno; ali večina bode gotovo odobrila vse zaključke naše regnikolarne deputacije, in tako bode Hrvatska zopet za nekaj milijonov siromašnejša, a oholi Madjar bode Hrvatoma še ošabno oponašal, da jih on vzdržuje. More li biti večje licemerstvo na svetu, nego je le-to ogersko, in morejo li biti podlejši ljudje, nego so neki hrvatski zastopniki, ki trpé brez sramote tako poniževanje?

O raznih narodno-gospodarskih predlogih v državnem zboru.

(Izvirni dopisi.)

§ 9. Dokaz vsposobljenja.

Potom vladne naredbe bo določeno, kako imajo obrtniki dokazati vsposobljenje svoje za izvrševanje obrti navedenih v § 1., za katere prosijo.

Pri tem mora veljati kot glavno vodilo, da se mora zahtevati od prosilca za koncesijo v izvrševanje v § 1. navedenih stavbenih obrtov, da dokaže, da se je izučil v dotični stroki, da je tudi praktično izurjen; od prosilcev za koncesijo obrtov v § 1. točke 1. 2. 3. 4. in 5. navedenih pa se zahteva, da predložé spričevalo o dobro prebitih preskušnjah, iz katerih je presoditi mogoče njihovo zmožnost teoretično in praktično. Oziralo se pa bo pri predpisu o dokazih za vsposobljenje na dotične obrtne šole, katerih spričevala bodo veljala kot dokazilo o vsposobljenju, ali na podlagi katerih spričeval se bo doba praktičnega izvežbanja okrajšala, ali katera spričevala bodo sploh zadostna za oprostitev posebne preskušnje.

„Ne še, ne še“, pristavlja diplar, „čakajte, da nam mladi orel vzraste! Istega dne bodemo na vrhu Slieve-na-Gail-a obesili zeleno zastavo z liro, — do takrat potrpite! — rekši, naglo izgine iz njih srede.

Po njegovem odhodu poleglo se je počasi navdušenje Ircev do cela; na njega mesto vlegla se je zopet žalost, ki jim je težila srce. — Ko se je Zalika vrnila iz mesta, bilo je vse v navadnem tiru. — Štirinajst dni potem bilo bi vse pozabljeno, da ni nečega dne učenka, prišedša iz šole, prinesla Juriju Hadfieldu majhen listič. Kmet ni znal brati; rajši pa, nego da bi bil svojemu sinu list kazal, ki je bil od dne nemirnejši in molčečji, — napotil se je sam k stričniku.

„Bog te obvaruj, Tom! Ali je Marija domá?“

„Gospod s teboj! — Nikamor še ni šla, kaj bi jej rad?“

„Tu sem dobil sinoči listek, radi katerega vso noč nisem mogel spati — rad bi, da bi ga mi prečitala.“

„Ali nimaš sina?“

„Ta listek je od Pressmanna in bojim se, da bi ne naznanjal hudih novic — saj poznaš Petra!“

„V njegovi starosti sem bil jaz ravno tak; ponos ga bode že minol, ko bode svojo merico ne-

§ 10. Podelitvena oblast.

Koncesije za izvrševanje obrti stavbenih, zidar-skih, kamnoseških in tesarskih mojstrov podeluje deželna politična oblast. Koncesije za izvršbo obrti za izdelovanje vodnjakov, kakor tudi za dopuščanje za izvrševanje drugih v § 1. navedenih stavbenih obrtov podeluje obrtna oblast prve instance.

§ 11.

Za zidarje, kamnoseke in tesarje, ki so dobili koncesijo po prvem odstavku § 23. obrtnega reda z dne 20. decembra 1859. drž. zak. št. 227., da smejo v svoj delokrog spadajoča dela samostalno izvrševati, imajo veljati sledeča določila:

Kamnoseki in tesarji se imajo smatrati kot enakopravni kamnoseškim in tesarskim mojstrom in to v smislu § 4. te postave.

Zidarji so enako opravičeni z zidarskimi mojstri. Tudi onim, ki bodo ob času proglašenja te postave v kraju „izvzetim“ prištetem naseljeni, ohrani se pravica vsa dela v njih področje spadajoča samostalno izvrševati.

Politiška oblast ima tudi pravico onim izmed njih, ki vsposobljenje po predpisani preskušnji ali po kaki izvršeni veliki stavbi dokažejo, podeliti vse pravice stavbenega mojstra.

Nasprotno pa imajo veljati omejitve za vse one, ki so na podlagi obrtnega reda iz leta 1859 prejeli kot zidarji, kamnoseki ali tesarji le omejeno koncesijo, tudi po novi postavi.

§ 12.

Oni stavbeni mojstri, ki zlorabijo koncesijo, se imajo kaznovati in sicer za prvi prestopok z ne manj od 200 gld., za ponavljajoče se prestopke s 1000 gld. in z odtegnitvijo obrtne koncesije.

Denarni kazenski zneski pripadejo zakladu združničnih bolniških blagajnic, ali kjer teh ni, pa ubožnemu zakladu občinskemu.

§ 13.

Osebe, ki, ne da bi bile opravičene za izvrševanje visokih stavb in drugih enakih stavb, izvršujejo taka dela, se imajo kaznovati z 200 do 1000 gld.

§ 14.

Ako ne more kazni v denarjih plačati, kaznuje naj se z zaporom od najmanj 10 dni do 3 mesecev.

§ 15.

Sicer imajo veljati gledé stavbenih obrtov določila obrtnega reda. To osobito velja zaradi splošnih zahtev za izvrševanje koncesijonirane obrti.

Obrtniki morajo na njih delarnicah ali na stavbiščih imeti na primernem, lahko vidljivem prostoru razobešeno firmo, na kateri je zaznamovano njihovo ime in obrtni značaj.

§ 16.

Obstoječe koncesije ostanejo v veljavi vzlic v tej postavi v § 11. navedenih določil gledé opravičenja na podlagi § 23. obrtnega reda z l. 1859. za koncesijonirane zidarje, kamnoseke in tesarje.

§ 17.

Za pozneje izvršena mesta v one po § 2. izvzete kraje nima razveljavne moči za že podeljene koncesije.

§ 18.

Opravičenja uradno potrjenih civilnih tehnikov se ta postava ne dotika.

Ako pa ti tehniki izvršujejo visoke stavbe ali tem enake druge stavbe s svojimi obrtnimi pomočniki, imajo se ravnati po 6. in 7. glavnem oddelku obrtnega reda.

§ 19.

Za Dalmacijo imajo še nadalje veljati izjemne določbe.

§ 20.

S proglašenjem te nove postave razveljavljena je ona iz l. 1883.

To je torej nov stavbeni obrtni red in sedaj naj ga naši obrtniki dobro pregledajo, naj se posvetujejo in izjavijo se morda v političkem našem društvu, da bo njih zastopnikom znano, kaj jim v tem predlogu ne ugaja, da bodo skušali v državni zbornici doseči dotične premembe. Tu je prilika dana pozitivnemu delu našim obrtnikom. e.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. maja.

Notranje dežele.

Češka razstava. Celó mladočeški listi pišejo, da je Čehom vsakdo ljub, ki pride ogledat češko razstavo. Povabila so se razposlala tudi v Nemčijo. Prišlo je res več Nemcev in naravno je, da so v razstavi govorili nemški. Nemški listi, in to ne levičarski, poročajo o treh slučajih, da so nekateri češki rogovileži kaj razžaljivo postopali z Nemci, ki so govorili v materinščini, češ, da je v razstavi dovoljeno le češki govoriti. V enem slučaju se je začela že sodnjska preiskava. Mi vemo, da po teh posameznih slučajih ne smemo soditi vsega naroda, in da se izgrede prigode povsod, ali vsekako je obžalovati tako nepremišljeno postopanje, ker daje nemškim listom, ki znajo iz muhe narediti slona, povod za črnenje češkega naroda. V inozemstvu bodo potem dobili napačne pojme o naši notranji politiki in bodo res začeli misliti, da se avstrijskim Nemcem godé Bog vé kake krivice.

Levica je zatajila svoja načela. V budgetnem odseku je predlagal Rusin Romančuk, da se osnuje v vzhodni Galiciji jedna gimnazija z rusinskim učnim jezikom. Temu predlogu je ugovarjal Poljak Madejski, sklicevajoč se, da se je v juniju 1867 izdal gališki deželni zakon, po katerem ima učni jezik v galiških šolah določevati deželni zbor v sporazumljenju z okrajnim zastopom. Madejski je predlagal, da se naj odsek le izreče za novo gimnazijo, učni jezik bode že določil deželni zbor. Za ta predlog je pa glasovala tudi levica in tako zatajila ustavo iz decembra 1867. leta, o kateri je dosedaj vedno trdila, da je razveljavila vse prejšnje deželne zakone, v kolikor se ne strinjajo z njo. To argumentacijo, da državno pravo uniči deželno pravo, so levičarji mnogokrat porabljali proti Čehom in

(Dale v prilogi.)

sreče in bade spil; ena nesreča človeka še ne zmodri.“

„Dobro jutro, Jurij!“ pozdravi Marija, zavita v plašč; „ali greš tudi ti v mesto?“

„Ne vém še; prečitaj mi najprvo to!“

„Listek?“ — začudi se Marija ter pristopi k durmi, da bi bolje videla.

„Gospod Blumfield vas bode čakal jutri ob 8. uri v hôtelu „Glengariff“ v sobi št. 4.“

„Kaj mi hoče Angličan?“ dé Jurij, „skoro, da bi ne šel.“

„Nasprotno, le pojdi! Brez dvombe bode s teboj govoril o naznanilu“, pravi Tom, „ne bilo bi pametno, zamuditi te priložnosti. Gotovo mu je žal, izgubiti najboljšega najemnika — a rad bi te navil še za 1 ali 2 funta (šterlingov).“

„Morebiti je res tako“, pravi Hadfield, poprijemši se rešilne nade, kakor potapljanec šibke vejice.

„Gotovo ni družega“, pritruje Marija. — „Bom pa šel jutri“, dé Jurij.

„Jutri je danes, niti minutene smeš odlašati, — listek je od včeraj“, opominja Tom.

„Kako sem nečuvn! Le trenotje me počakaj Marija, greva skupaj!“

„Tom, reci materi, naj molijo, da Angličan ne

bo preveč zahteval — da ne bodo naši otroci primorani ločiti se.“

„Pred podobo „Naše Gospe“ bodem svečo prižgala, ko bodeš ti tam“, pristavlja Marija.

„To bi bila nesreča za Zaliko“, pravi Tom svoji ženi, „navadila se je Petra kot svojega ženina.“

„Zato je pa tudi, odkar je brala naznanilo rubnikovo, izgubila vse veselje, in večkrat sem opazila na njenih očéh, da se je skrivaj jokala.“

„Brezdvomno bi bilo žalostno za njo“, pravi Tom, „a še žalostnejše za Petra, ker tako sovraži Angličane in bi se slednjič še lahko spozabil.“

„Da bi ga Bog obvaroval greha!“ vzdihne Marija in odpré skrinjo, iz katere vzame denar za svečo.

Jan Blumfield, bolj poznat po imenu: gospod Pressmann, je bil od včerajšnjega dne v hôtelu „Glengariff“. Bila je njegova navada, da je tam ostajal, zato mu je bila izbrana ena najlepših sob. — Soba je bila prostorna; v njej je stala postelja z nebom, zeleno pogrtna miza, sredi nje velikanska pisalna priprava; dalje par stolov in obešalnik, na katerega je obesil svojo suknjo, palico in torbi z pištolama. — Prejšnji dan sešel se je tu s prijatelji, ter se v njih družbi tako vpijanil, da so ga prinesli v postelj. Navajen je bil taci „slučajev“; drugi

nemškimi konservativcem, ali sedaj so pa Poljakom na ljubo odrekli se temu načelu in pokazali, kako je ž njih tolikanj naglašano ustavovernostjo.

Vnanje državo.

Iztrganje kraljice Natalije. Preiskava je bajše pokazala, da so mej izgrezniki v Belemgradu ob iztrganju kraljice Natalije bili tudi nekateri radikali, mej drugimi tudi jeden svak ministra narodnega gospodarstva. Vladna glasila to skušajo utajiti in se bode zaradi tega najbrž vsa stvar potlačila brez vsake daljše preiskave. Nam se to ne zdi čudno, kajti do zadnjega je bila kraljica jako priljubljena v radikalnih krogih. Radikalci bili so gotovo jedina stranka v Srbiji, ki je gojila odkrito srčne simpatije za kraljico. Radikalna vlada je nikakor ni posebno rada iztirala, a je bila prisiljena, ko je kraljica vedno bolj se mešala v politične zadeve in se je bilo že bati za javni mir. Da je pa kraljica lepo mirno živela v Belemgradu, bi vsa prizadevanja kralja Milana bila zaman, da bi jo iztirali, radikalci bi mu že bili dali primeren odgovor.

Poljaki v Rusiji. Ruska vlada hoče z večjo energijo porusovati Poljake, hkratu seveda jih prevračati v pravoslavje, kajti po ruskih pojmihi ni nikdo pravi Rus, da celó pravi Slovan ne, če ni pravoslaven. Dosedaj so ruski Poljaki pošiljali svoje sinove v Galicijo na srednje in velike šole, da se izobrazijo popolnoma v poljskem jeziku in v poljskem duhu, ali sedaj hoče Rusija preprečiti to s tem, da mladoletnim Poljakom ne bodo dajali potnih listov. Poljski plemenitniki ne bodo odslej smeli drugače posluževati se plemenskega naslova, da jim ga bode potrdil senat v Peterburgu. Poljakom se bode zabranilo delati in prodajati orožje. Cenzurno oblastvo pa je dobilo ukaz, da strožje postopa s poljskimi listi. Vse te naredbe merijo na to, da se popolnoma zatrje narod poljski, z njim pa tudi vera katoliška v zapadnih krajih Rusije. Vedeti treba, da po ruskih zakonih na javnih mestih niti poljski govoriti ni dovoljeno in za več milijonov Poljakov v Rusiji ni ni jedne poljske srednje šole.

Rusija in Japan. Japonska vlada je nameravala v Peterburg odposlati odposlanstvo s knezom Arisuhavo na čelu, da izreče carju svoje obžalovanje zaradi napada na carjeviča. Car je pa ukazal japonski vladi naznaniti, da je že zadovoljen z dosedanjimi izjavami obžalovanja in simpatij janskega vladarja, vlade in naroda, da torej ni treba odposiljati odposlanstva. S tem je vsa stvar poravnana in napad ne bode imel nobenih daljših posledic. Ker je napadovalec že umrl, ne bode tudi nobene sodniške preiskave in se torej tudi za gotovo nikdar izvedelo ne bode, je li povod napadu bil političen ali ne.

Slavjansko Blagotvorteljno Obščestvo v Peterburgu je imelo svoj občni zbor. General Kirijev se je pri tej priliki izjavil, da je program slavo-filiske stranke: pravoslavje, samovladarstvo in narodnost. Gotovo je pomenljivo, da je narodnost še le na poslednjem mestu. Pravoslavje je pa glavna stvar. Zaradi tega je lahko umljivo, zakaj da se mi za ruske slavo-filike ogrevati ne moremo. Mi pa Rusom nikakor ne zamerimo, da tako čislajo svojo vero, a le čudimo se našim obožavateljem Rusije, kateri tako radi trdijo, da vera nema s politiko ničesa opraviti. Učili bi se torej marsikaj lahko od svojih ruskih prijateljev. Morda jih pa vera le zato tako bode, ker je slovenski narod katolišk, ne pa pravoslaven. V tem slučaju se pa nam čudno dozdeva, da semtertja vendar zagotavljajo, da so katoliki.

„dau ni občutil drugega, nego da mu je glava težka. Zato si jo je izpiral, zavil si jo v rudečo ruto ter naslonil se v naslanjač. V tem trenutju zarenči rujavkasto-sivi hrt, ki je ležal poleg postelje.“

„Tiho Black!“ veli Angličan, iz žepa pa potegne uro. Pes se vleže nazaj, a oči njegove so nemirne. Na stopnicah se čujejo težki koraki; v trenutju nekdo potrka.

„Notri!“ veli Pressmann.

Mož visoke rasti — v cokoljah — vstopi — Jan Blumfield ga méri z očmi.

„Vaša milost — mi je ukazala priti tu sém“, govori Jurij resno.

„Kdo si?“

„Jurij Hadfield, ponižen sluga, najemnik posestva v kraju Malibory.“

Pressmann pogladi si brado in mimogredé pogleda v svoj zapisnik.

„Ti imaš sina, kaj?“

„Dva, in tri hčere, od katerih je jedna, Bog jo vzemi.“

„Dvajsetletnega sina imaš po imenu Peter?“

„Da, milost!“

„Zloben in ošaben človek, ki svojih revolucijonarskih nazorov ne more prikrivati.“

„Za Boga v nebesih! Peter je dober mladenič, ne gre v gostilne, ne...“

„Nepotrebno je lagati!“ (Dalje sledi.)

Melnitt. Francoski poslanec Letellier je vprašal v zbornici vojnega ministra, kako je s tem, da je Turpin prodal tajnost melinita angleški hiši Armstrong. Minister je pojasnil, da melinit Turpinov ni tak, kakor ga ima francoska vojska. Turpin je na svojo izumbo bil vzel privilegij in potem ponudil vojnemu ministerstvu, da prodá tajnost, kako se dela to razstrelivo. Minister Campenon pa ni hotel kupiti tajnosti, temveč je le Turpinu dal izplačati 250.000 frankov, da v desetih mesecih ne izdá tajnosti. Čez deset mesecev je Turpin ministru Boulangerju ponudil tajnost na prodaj, pa je minister ni hotel kupiti, ker ni bilo nobenega jamstva, da je pozneje še drugim ne objavi. Potem se je Turpin začel pogajati z angleško hišo Armstrong. Ko so ga listi jeli napadati, je zopet se obrnil do francoskega vojnega ministra, ali brez uspeha. Pozneje se je pogajal še z Italijo. V začetku letošnjega leta je Turpin ovadil hišo Triponnet, in kakor se je pokazalo, po krivici. V tem je izšla Turpinova knjiga. Zaskaj da so Turpina in Triponneta zaprli, to bode še bolj pojasnilo pravosodje. Turpin je po krivici obdolžil generala Mathieu-ja. Melinit je pa le del narodne obrambe, važnejše je komplicirana naprava bomb, katero izdati bi pa mogel le kak višji topničarski častnik, ali minister je preverjen, da v višjih vojaških krogih ni izdajalcev. Francija je dandanes tako oborožena, da je ne prekosi nobena država. Francija ima lahko zaupanje v vojsko svojo. S tem odgovorom je stvar za sedaj končana.

Boj mej Angleži in Portugalci. Ob reki Pugwe v Afriki bil je boj mej Angleži in Portugalci. Portugalcev je 7 mrtvih, 20 pa ranjenih. Kakor se poroča iz Londona, Portugalci vedno dalje prodirajo ob omenjeni reki in so se bili približali neki angleški utrdbi. Angleški vojaki jeli so streljati ná-nje. Na Portugalskem bode vest o tem boju gotovo vzbudila veliko razburjenost proti Angležem. Taki dogodki tudi nikakor ne pospešujejo sporazumljenja mej Angleži in Portugalci. V škodo so pa tudi monarhiji na Portugalskem, ker razburjenost ljudstva se ne obrača le proti Angliji, temveč tudi proti vladi in kralju, ki ne znata dovolj energično braniti portugalskih pravic. Ljudstvo seveda tega ne pomisli, da republika proti Angliji ne bode nič več opravila.

Izvirni dopisi.

Iz Idrije, 24. maja. (Idrijska bratovščina.) Bralo se je pred kratkim, da namerava visoka vlada vse rudarske bratovščine ¹⁾ mejsebojno zvezati in jih centralni rudarski bratovščini, ki naj bi se na Dunaju ustanovila, podrediti. Na ta način hoče slabim, komaj vspevajočim bratovščinam pomagati. Da bi pri tem dobro delujoče bratovščine škodo trpele — je jasno; tudi idrijska bratovščina, ki se mora šteti med najbolj čvrste cele monarhije, bi po tej proceduri težko kaj pridobila.

Kaj pa je rudarska bratovščina? Rudarska bratovščina je blagajnica, vzrastla iz radovoljnih prispevkov rudarskega plačila. Ta prispevek zamore biti različen. V Idriji plača vsak v bratovščino vpisani rudar od vsacega zasluženega goldinarja, katerega dobi izplačanega pri c. kr. rudniški blagajnici, po tri krajcarje. L. 1890 se je vplačalo v bratovščino 7508 gld. 28 kr.

Kake dobrote imajo udje od bratovščine? Smelo smemo trditi, da je le malo bratovščin, ki bi tako blagodejno delovale, kakor idrijska! Ona skrbi za žive in mrtve, zdrave in bolne, majhne in velike ude, da, tudi za nedoraslo družino udov. Dobro nam to kažejo bratovščini statuti. Oglejmo si v kratkem teh statutih najvažnejše točke; jasno nam kažejo, da bratovščina nima biti mrtev zaklad, ampak, da ima svojo nalogo v podporo potrebnih udov izvrševati. Kako je bratovščina l. 1890 svojo nalogo izpolnila?

I. Kadar se narodí rudarju udu bratovščine drugo dete, dobi iz bratovščine kot prispevek za mleko, za čas 6 mesecev po 1 gld. 30 kr. na mesec. Je li žena rudarja z dvojčkoma oveselila, dobi za oboji deteti po 2 gld. na mesec, in to zopet za čas polovice leta. Ako mati umre, izplača bratovščina očetu-udovu za dete po 4 gld. na mesec in sicer zopet za 6 mesecev. V posebnih slučajih dovoli g. rudniški nadsvetnik, da se sme podpora še za tri mesece podaljšati, t. j. 9 mesecev vživati.

Svota teh prispevkov za mleko znašala je l. 1890 (o tem letu govorimo v vsej razpravi): 1315 gld. 90 kr.

II. Čestokrat se prigodi, da pride rudar, ki se je pri delu poškodoval in si bolezen nakopal, v nesrečo in bolezen. Cesarški rudar, ki se je pri delu poškodoval in si bolezen nakopal, dobi prvih 14 delavnikov iz cesarske blagajnice dve tretjini svojega navadnega plačila. Če v tem času rudar ni okre-

val, priskoči mu 15ti delavnik bratovščina na pomoč, in mu izplačuje ves čas njegove bolezni naprej blizo tretjino njegovega zaslužka. Razven tega mu bratovščina preskrbi tudi še postrežbo v lastni bolnišnici in plačuje od zdravnika predpisana zdravila. Vsi ti prispevki v bolezni za zdravila, bolnišnico in nje oskrbovanje znašali so 979 gld. 18 kr.

III. Potrebščine, ki jih zahteva uprava bratovščine, davek, plačila različnih organov, ki jih bratovščina ali plačuje ali podpira, dosegli so svoto 1228 gld. 46 kr.

IV. Rudarji, ki so 40 let cesariju ²⁾ služili, dobivajo svojo skromno pokojnino od cesarske blagajnice, zato pa bvatovščina mnogim izmed njih, enako tudi njih nedoraslim sirotam in vdovam to pokojnino zboljša, razven tega jim bratovščina deli različne miloščine; vsega vkup je izplačala bratovščina za različne pokojnine, podpore in miloščine 3375 gld. 72 kr.

V. Po vsakem umrlem rudarju izplača bratovščina njegovim zaostalim 8 gld., razven tega preskrbi bratovščina svojim udom in njih otrokom mrliške truge. Stroški za pogrebe in truge znašali so 418 gld. 13 kr.

VI. Raznih drugih stroškov n. pr. podpora za rudniško godbo, obveze za polomljene ude, izvanrednih stroškov i. t. d. izdala je bratovščina 548 gld. 77 kr.; vkupna svota: 7866 gld. 16 kr.

To je torej delovanje idrijske bratovščine v letu 1890, nič manj nego 7866 gld. 16 kr. je žrtvovala za svoje ude, da si so njeni edino pravi prvotni dohodki, namreč 3 kr. od zasluženega goldinarja, samo svoto 7508 gld. 28 kr. dosegli. Bratovščina imela je sicer tudi veliko drugih dohodkov, n. pr. povrnjenega kapitala z obresti; vsi njeni dohodki dosegli so svoto 12.848 gld. 06 kr. Od kod to, da da zamore bratovščina toliko žrtvovati za svoje ude? To pride od skrbno-modrega gospodarstva, s katerim se vse bratovsko premoženje upravlja, in velicega kapitala, kateri si je bratovščina v teku let po modrem gospodarstvu prihranila.

VII. Bratovščina pa pomaga tudi svojim v zadrego prišlim udom s tem, da jim daje denarje na posodo: razven tega vedno raste prvotni njen kapital, s tem, da se vsako leto nekoliko obligacij nakupi. Pretečeno leto preskrbela si je bratovščina privatnih in državnih dolžnih pisem za 5497 gld. 34 kr.; torej znašajo vsi celoletni stroški 13.363 gld. 50 kr.

Kdo je ud bratovščine? Ker je vsakemu velika korist, kojo ima posameznik kakor tudi njegova družina od bratovščine, očita, si pač lahko mislimo, da si vsak delavec potrdi njen ud postati. Udje bratovščine so vsi cesarski stalno nastavljeni rudarji v širjem pomenu besede t. j. delavci v jami in pri žgalnici, kakor tudi delavci po cesarskih gozdih, razven teh tudi nekateri še ne stalni delavci; število vseh vkup je nekaj nad 1000.

Skupni računi nam kažejo jako ugodno denarno stanje bratovščine. Vsega premoženja, po odbitih 7866 gld. 16 kr., katere je lani bratovščina v prid svojih udov porabila, je torej bilo 1. januarja 1890:

Gotovine je koncem leta 1890 1910 gld. 75 kr., državnih dolžnih pisem 83.750 gld., privatnih dolžnih pisem 14.709 gld. 69 kr., predplačil 4739 gld. 68 kr.; skupno premoženje 105.110 gld. 12 kr.

Predplačila daje bratovščina svojim udom za nakup živila in drugih potrebščin. Ta predplačila se sicer hitro povračujejo, vendar jih je bilo početkom leta še toliko neporavnanih.

Koliko časa že obstoji bratovščina? Ne vé se čisto gotovo; blizo do kakih 120 let. Skoraj gotovo je, da je bila idrijska bratovščina sestavljena že za časa cesarice Marije Terezije; v teku teh let nabrala se je lepa denarna svota! Iz malih krajcarjev, toliko tisočev! Idrijska bratovščina je pač prelep dokaz, da se iz malega početka da narediti veličastna stavba. Bratovščina je v vrlo dobrih rokah, moške blagajničarji se trudijo za vsestranski prospek bratovščine. Bog blagoslovi tudi še v prihodnje njih trudapolno delovanje!

Od Metlike, 23. maja. (Nova iznajdba.) Po opravkih sem hodil danes zjutraj, — krasnega meseca maja, od katerega imajo tudi požrešni hrošči svoje nemško ime — in imel sem v roki instrument, ki ga rabim za palico, zoper dež in za solnce in tedaj še sanjal nisem, da se bo to orodje (ali orožje?)

¹⁾ Jako lep, v Idriji sploh vdomačen izraz za: Bruderlade.

²⁾ Cesarija je obče rabljen izraz za Montan Aerar.

še kedaj za kaj drugega rabilo. Ali kakor so se največje iznajdbe zgodile slučajno, tako je bilo tudi z mojo iznajdbo, s katero hočem danes svet presenetiti.

Najprvo naj povem, kako je to prišlo. Hodil sem po svojih opravkih in po poti sem sčertertje potresel kako drevo in pohodil hrošče, ki so doli padali; prišel sem tudi do vinogradov — kar zagledam hrošča na trti, mislim: ta tukaj le počiva; zagledam drugega, na misel mi pride: morda pa tudi trtno perje ješ, opazujem — res je! par korakov naprej najdem jih vse črno na trti; vendar sem to našel le v enem kraju, ali najbrž se bo to tudi drugod dobilo. Ali dragi čitatelj, motiš se, če misliš, da je to tista iznajdba, o kateri mislim govoriti. To je sicer iznajdba ali žalostna, ko vidiš, da ti trte ne ugonablja le učena filoksera in modra peronospera, ampak tudi ta prav navadni, rekel bi domači hrošč. Ne! neko drugo iznajdbo boš zvedel! Grem torej tako po poti, potresam drevesa in grmovje, hrošči cepajo doli, jaz pa s čevlji po njih (za to opravilo so navadni čevlji boljši od Kneippovih); ali lahko je bilo to ob trdem potu: pridem pa naprej, kjer je bila pod drevesi visoka trava in nizko grmovje, kaj mi je pomagalo tresti, če jim nisem mogel do živega, kar — glejte! zdaj pride tisti trenutek, rekel bi, trenutek, ki začena novo dobo v zatiranju tega sovražnika naših dreves in sadežev — torej kar skoraj nehoté se mi odpre „marela“, roka prime jo, dejal bi, mehanično za spodnji del palice, vzdigne jo pod vejo, polno najlepših hroščev, z držajem lahko podreza med vsako vejo in hrošči — cop, cop, cop padajo v odprto marelo! Rad bi jih bil nesel županu, ali ker gospod župan tiste občine, na katere teritoriju sem bil, še ni bil razpisal nagrade, ni se splačalo truditi se do njega, kar na poti jih stresem, poteptam in po njih je bilo.

Glejte, marela — hroščelovka to je tista velevažna iznajdba, ki bi gotovo marsikateremu hrošču vzela življenje in marsikateri krompir in mnogo žitno bilko obvarovala škode. Želeti bi bilo le, da bi te najnovejše iznajdbe mnogo se jih posluževalo, ker to bi bilo zelo koristno 1. za hrošče same, 2. za telo, ker bo to najboljša telovadba, ko se bodeš stegoval zdaj s to, zdaj z ono roko, zdaj na prste stopil, zdaj se zopet sklonil in 3. tudi za dušo, zakaj verjemi, da boš pri tem delu pozabil na vse svoje male in velike skrbi in bridkosti vsakdanjega življenja in tako nekako lahak se boš vrnil s svojega jutranjega sprehoda (zjutraj zgodaj bo namreč najboljši čas za te in za hrošče), kako sladko ti bo dišal zajutrek (saj turške kave menda vendar nič več ne zajutrkuješ!) in če ne bi tisti dan nič drugega storil, ne bo ti treba vzdihniti s tistim, kako mu je bilo že ime, rimskim cesarjem: diem perdidi; ampak z zavestjo, da si mnogo dobrega storil, boš zvečer tako sladko zaspal, kakor že dolgo časa ne. Torej porabite iznajdbo in čas, kajti prilika bo kmalu zopet minola in ne bo je zopet kmalu — še le čez štiri leta. Priporočam za ta posel starejše marele ali solnčnike, ker jih ni tako škoda in ker so veliko večje, kakor sedaj navadne.

Ako ni kdo drugi že prej tega iznašel, pripravljen sem jaz svojo marelo, kedar bo odslužila, podariti kakemu muzeju, da bodo mogli še poznejši rodovi občudovati njo, ki je, kakor upam, da bodo mogli reči, velik napredek učinila v zatiranju hroščev. Na vsak način pa bom patent vzel na to iznajdbo (ako ga kdo drugi že ni vzel, bral dosedaj še nisem), kakor bi svetoval vzeti patent na svojo brezbriznost, ali kako bi rekel, tistim županom, ki niso še vojske napovedali temu sovražniku našemu; eni bajé zato ne, ker je premalo hroščev v občini, drugi ker ima občina menda premalo „kebra“ za nagrade; garantiram, da bo čez štiri leta pač več hroščev, „kebra“ pa brez dvoma manj.

Dnevne novice.

(Statistika ljubljanskega mesta.) Poročali smo že, da ima Ljubljana po zadnjem ljudskem štetju 30.505 prebivalcev. Ako odštejemo 2171 vojakov, ostane 28.334 prebivalcev, od teh je po veri 76 judov, 204 protestanti, 51 nezjedinjenih Grkov, 10 zjedinjenih, 1 starokatolik, 1 anglikanec, drugi (30.162) so katoličani. — Po narodnosti je 5127 Nemcev, med temi 558 vojakov; 179 Čehov, 13 Poljakov, 3 Rusini, 27 Srbov, 167 Italijanov in 24.200 Slovencev. — Kakor razvideti, se je število Nemcev v Ljubljani bivajočih zelo zmanjšalo. Seveda sedaj ni

bilo onega pritiska od nemške strani, kakor je bil pred desetimi leti, ko so nemški gospodarji tudi slovenske svoje posle vpisovali kot Nemce. — Da bi se pač ogromna večina prebivalcev ljubljanskih vsikdar zavedala svoje katoliške vere in svoje slovenske narodnosti!

(Gospod deželni predsednik) vrnil se je včeraj iz Gorice zopet nazaj v Ljubljano.

(Gledé izsuševanja ljubljanskega močvirja) poročajo listi, da je stvar zopet zastala vsaj za nekaj časa. Tako je odgovoril poljedelski minister poslancu Šukljeju v budgetnem odseku. — Slovenci smo pač povsod zadnji!

(Požar.) Iz Šentruperta na Dolenjskem se nam poroča, da je v nedeljo, dné 24. t. m., proti polnoci navstal požar v poslopju posestnika Kolenca, kateremu je uničil razven hiše tudi gospodarska poslopja. Tudi dvema sosedoma zgorela so gospodarska poslopja; jeden njiju, trgovce, ima mnogo škode na blagu. Zgorela sta dva konja, tri govedi in sedem prašičev. Ker je navstal ogenj po noči, ko so se ljudje že podali k počitku, bila je nevarnost za vso dokaj obsežno vas velika. Škode je 8000 glđ. Hvala vrli mokronoški požarni brambi, ki je prihitela na pomoč požrtvovalnim Šentrupercanom, da ni še večje nesreče, posebno da je ohranjena krasna cerkev, ki je bila v veliki nevarnosti. Oškodovani bili so bajé zavarovani.

(Društvenikom „Narodnega Doma“) naznanja upravni odbor, da je sobotnemu občnemu zboru zaradi seje občinskega sveta, ki se ima vršiti istega dne, preložen začetek iz sedme na osmo uro.

(Občinske volitve.) Poroča se nam iz Radovljice: Pri današnji volitvi v občinski svet je bil soglasno za župana izvoljen dosedanji župan g. Aleksander Roblek; svetovalci pa so gg.: Jan. Bulovec, Jan. Vurnik, Fr. Mali in Mat. Kosmač. — Vrlo naše pevsko društvo „Triglav“ zapelo je na večer lepo podoknico novoizvoljenemu g. županu. — V Zalogu v kamniškem okraju je za župana izvoljen posestnik Mih. Bohinc, svetovalec sta posestnika Matija Plevel in Anton Kovač.

(Patrijotično gospejno društvo rudečega križa) razpošilja v nemškem jeziku svoje letno poročilo. Premoženja ima društvo v denarju 9153 glđ. 81 kr., sicer v vrednostnih papirjih 11.700 glđ. Podpore je razdelilo v preteklem letu invalidom, vojaškim vdovam in sirotam 618 glđ. 80 kr.

(Društva „Ljudska in dijaška kuhinja“) vodstvo vabi društvenike in prijatelje društva na 1. dan junija ob 6. uri zvečer na staro strelišče k letnemu občnemu zboru. Na dnevnem redu so navadna poročila in volitve.

(Šolarski majnik na Rožniku.) Učenci druge mestne ljudske šole so praznovali včeraj svoj majnikov praznik na Rožniku s sv. mašo, zajutrkom in z nedolžno zabavo pod milim nebom v prijaznem gozdu. — Slovesnost je počastil gosp. mestni župan s svojo navzočnostjo.

(S Tirne pri Savi) se nam poroča: Naša hribovska vas Tirna dobila je novo lepo kapelico, ki je bila blagoslovljena dné 24. maja. Kapelica prav lepa stoji tik pota s Save na Sveto goró. Kip lurske Matere Božje je izdelal g. Vurnik iz Radovljice za primerno nizko ceno in prav čedno. Plačala je kip velika dobrotnica, Končarjeva mati iz Tirne, ki je že prej cerkvi v Tirni darovala za zvonove tisoč goldinarjev. Bog ji povrni! Troške za kapelico pa so oskrbeli vaščani. — Slovesnost je bila lepa in bilo obilno vernega ljudstva; cerkveno petje so oskrbeli dobro izurjeni pevci iz Št. Lamberta. Hvala jim, ki so pripomogli, da se je Kraljici majnikovi v čast tako slovesno izvršila lepa slavnost.

(Umrl) je te dni v Gradcu g. J. Ažman, poročnik v pokoju, v 83. letu dōbe svoje.

(Posvečevanje nove cerkve Jezusovega Srca v Gradcu) vršilo se bode slovesno od 4. do 14. junija. Škofje: ljubljanski, lavantinski, krški, solnograški, briksenški, gorenje-avstrijski, goriški in dunajski se bodo udeležili te slovesnosti ter darovali slovesne sv. maše. Cerkvene govore vsaki dan bode oskrbovala jezuita P. Forstner in P. Volbert.

(Katoliški shod v Gradcu in liberalci.) Liberalni listi so poročali, da je odbor za katoliški shod v Gradcu sklenil prositi mestni odbor, naj mu mesto prepusti veliko deželno brambeno vojašnico, kjer bi priredil stanovanja za tuje udeležence shoda. Ker pa ni v mestnem zastopu graškem nobenega klerikalca, pravili so nemški liberalni listi, je to skrajna predrznost in izzivanje, in vsa stvar bo v mestnem zastopu gotovo zavržena brez ugovora. Bila je res

zavržena; a štirje poštanjaki so se vendar našli, ki so proti temu nasilju glasovali. — Res lepi so ti nemški liberalci, katerim strast tako slepi oči, da prezirajo celó najnavadnejše zakone uljudnosti, ki so domači med olikanimi ljudmi. Trdno pa se nadejamo, da se bode katoliški shod izvršil tem veličastneje, čim bolj bodo zavirali oasprotniki njegov sijajen razvoj.

(Koncert slov. pevskega društva na Ptuj.) Iz Ptuja se nam poroča: Slovensko pevsko društvo sklenilo je v zadnji seji po prečitaniu došlih dopisov in nasvetov gledé na kraj za letošnji koncert, da se bode vršil dné 15. avgusta t. l. tukaj na Ptuj. Odbor požuril se je pravočasno vse ukreniti, kar utegne slavnost povečšati; da postane koncert to, kar bi naj bil, treba je skupnega delovanja; prosimo toraj, da nas podpirate od vseh strani. O pravem času naznanili smo vsacemu narodnemu društvu čas koncerta ter ga obile udeležitve prosili; pričakujmo v kratkem ugodnih odzivov. Dve pesni sta še v tisku, katere takoj odpošljemo p. n. društvenikom, kakor hitro jih dobimo. Gospod Fran Jurkovič, nadučitelj v Šmarji pri Jelšah, je po posebni naklonjenosti prevzel tudi letos vežbanje pevskih zborov v posameznih krajih in vodstvo zbora pri koncertu. Posamezne pevske zборе obiskal bode gospod kapelnik s sporazumljenjem dotičnikov skrajno po 15. juliju t. l.; do tega roka naj se pesni dobro priučé. Gospe poverjenike prosimo, da nam naznanijo glasove pevcev, ki se bodo koncerta udeležili ter društvenino pošljejo, če je še do sedaj niso. Konec zahvaljujemo se vsem prijateljem, ki nas v naši reči krepko podpirajo ter jih prosimo, da nam svojih moči tudi v bodoče ne odtegnejo. Odbor.

(Kraja in svetoskrunstvo.) V torek dné 19. t. m. po noči vlomili so tatovi v župno cerkev svetega Duha v Norsiču nad Samoborom. Njim pa ni bilo menda toliko do denarja, nego do svetih hostij. Odnegli so ves tabernakel na pokopališče, kjer so ga razbili. Monstranco in kelih pustili so na lici mesta, pač so odnesli vse svete hostije, katere bajé hočejo rabiti v praznoverne namene pri zdravljenju živine. Odnegli so z altarja sveče in prte. Vlomili so v leseni hram blizu cerkve, kjer so menda napolnili posode, ki so jih imeli seboj, z vinom, potem pa vino (kacih deset veder) izpustili. Orožniki tatov še niso zasledili. — Prazna vera je po Hrvatskem zelo razširjena. Letošnjo pomlad so v cerkvi Marije Device pod Okičem prijeli kmeta, ko je po obhajilu spravil hostijo z jezika v robec. Sedaj je zaradi tega v sodnijski preiskavi.

(Nepriстойnosti po ljubljanskih gostilnicah.) Po ljubljanskih nekaterih gostilnah a tudi kavarnah udomaćila se je neka nepriстойnost ali bolje rečeno grda navada, ki mora dirnati nemiho vsacega. To je obrisovanje in snaženje stolov in miz, koje se čisto vrši od umazanih dečkov in služkinj vpričo gostov, a to v takem času, ko že mora davno biti vse pospravljeno in osnaženo. Če treba, lahko postrežemo z imeni.

(Šolska vėst.) Iz Št. Jurija ob južni železnici (Štirska) se nam poroča: Za nadučiteljico je na tukajšnji dekliški šoli imenovana gosp. Marija Orač, za učiteljico gosp. Albina Böhm in za podučiteljico gospd. Ludovika Jonke.

(Toča.) V soboto dné 23. t. m. ob šestih zvečer je nakrat v Samoboru in okolici jela padati debela toča. Bila je debela kakor orehi in je v petih minutah pobelila zemljo, tar je v zakotjih ostala do drugega dne. Škoda je sevéda velika.

(V Celovcu) so našli pri zadnji ljudski štetvi samo 311 Slovencev; pred 10 leti jih je bilo še 629. Dobro polovico so jih torej Nemci kar pozobali v desetih letih. Občevalni jezik je res neka posebna sila, ki kroji ljudi po narodnosti, kakor se ji ravno poljubi.

(Samomora.) Pri sv. Ani pri Reki umorila se je 54letna Marjeta Doix, skočivši v 34 metrov globok prepad. Na istem mestu se je pred štirinajstimi leti umoril njen brat, plesni učitelj Julij Doix. — Dne 20. t. m. obesil se je kmetski sin Anton Florjančič iz Št. Petra pri Novem mestu. Krivo samomoru bilo je nekda neredno življenje.

(Goveja kužna bolezen) razširja se po Goriškem in Primorju; komaj je ponehala v sežanskem okraju, pričela se je širiti v tržaški okolici, tudi v Furlaniji in kolenškem okraju, kakor „N. Soča“ piše, pojavlja se bolezen in napravlja ljudem mnogo sitnosti in škode.

(Duhovniške zadeve v krški škofiji.) Za kanonika krškega stolnega kapiteljna je cesar imeno-

val č. g. Karola Elsler-ja, do zdaj knezoškofjskega dvornega kaplana in konzistorijaln. svetovaleca. Faro St. Peter pri Grabštanju je dobil č. g. Janez Wagner, dozda kaplan v Pliberci; faro Glanhofen pa č. g. Jan. Jandl, do zdaj provizor v Treflingu; faro Karnski grad je dobil provizor v Glanhofnu, č. g. Karol Jungwirth; faro Malthen provizor pri sv. Jožefu na Trati, č. g. Janez Obereder; kuračijo št. Lenart v Moričah pa mestni kaplan v Celovecu, č. g. Jož. Palle. Č. g. M. Kovač, kanonik v Gospi Sveti, je postal knezoškofjski dvorni kaplan in tajnik; za kanonika v Gospi Sveti pa pride č. g. Jožef Fric, provizor v Medgorjah. Medgorje in Podgrad bo oskrboval radiški župnik č. g. Janez Vidovic, kuracijo Porače pod Urhovo goro pa župnik v Karnskem gradu, č. g. Karol Jungwirth. Prestavljeni so: č. g. Teodor Stufka, provizor v Selčah, gre za kaplana v Šmarje; č. g. Štefan Ogerčnik, kaplan pri sv. Hemi, gre za provizorja v Malo Cirkno; č. g. Pavel Six, kaplan v Hüttenbergu, gre za provizorja v Ingolsthal; č. g. Štefan Sakelšek, kaplan v Tinjah, gre za provizorja v Šmarjeto; č. g. Franc Virnik, kanonik v Velikovecu, postal je podvodja „Marijanišča“ v Celovcu; č. g. Fr. Premru, provizor v Šmarjeti, imenovan je za kanonika v Velikovecu; č. g. Rom. Eibek, kaplan v Gornji Beli, je šel za provizorja v Trefling; č. g. Fr. Lenc, provizor v Skočidolu, postal je zakristan na sv. Višarjih; č. g. Gabrijel Weiss, mestni kaplan, je prestavljen iz Wolfsberga v Beljak; č. g. Karol Kirchmaier, kaplan v Zeleni Kapli, odšel je za kaplana v Žabnice; č. g. Ferdo Moser, provizor v Greifenburgu, gre za provizorja k sv. Jožefu na Trati; č. g. A. Coufal, kaplan v Šmarju, pride za provizorja v Volčnico (Wölfnitz); č. g. J. Ehleitner, kaplan v Himmelbergu, pride za provizorja v Oberhof; č. g. Herman Deutl, kaplan v Špitalu, za provizorja v Kellerberg; č. g. Franc Vacha, kaplan v Motnici, za kaplana v Špital; č. g. J. Pajdar, kaplan v Zagorici, za provizorja v Kornat; č. gospod Jakob Kuneš, provizor v Malteinu, za provizorja v Reissach; č. g. Anton Žak, kaplan v Dravogradu, za stolnega kaplana v Celovecu; č. g. Martin Krejči, kaplan v Prevaljah, gre na sv. Višarje; č. g. Vojteh Krejči, kaplan v Guštanju, postal je provizor v Skočidolu. — Na novo so umeščeni novomašniki: č. g. Jožef Drdlik kot kaplan v Tinjah; č. g. gosp. Franc Hilpert kot kaplan v Hüttenbergu; č. gosp. Franc Holec kot kaplan v Hodišah; č. g. Jožef Homan kot kaplan v Črni; č. g. Kar. Hüttner kot kaplan v Dravogradu; č. g. Viljem Janku kot kaplan v Pusarnici; č. g. J. Strieder kot mestni kapl. v Wolfsbergu; č. g. M. Ražun kot kapl. v Zel. Kapli; č. g. Val. Podgorec kot mestni kaplan v Pliberci; č. g. Jožef Tiefenbacher kot kaplan v Gornji Beli; č. g. Aleks. Prosen kot kaplan v Himmelbergu; č. gosp. Jožef Sedlaček kot kaplan v Motnici; č. g. Franc Štingl kot kaplan v Svečah; č. g. M. Urbanek kot kaplan v Šmihelu nad Pliberkom; č. g. Václav Valeš kot kaplan v Guštanju; č. g. Vek. Vana kot kaplan v Rangsdorfu; č. g. Jožef Vintar kot kaplan v St. Lenartu pri sedmih studencih; č. g. Jožef Vilhelmer kot kaplan v Zagorici; č. g. Mat. Kandolf kot mestni kaplan v Št. Vidu; č. g. Jak. Kindlman kot kaplan v Prevaljah; č. g. Ant. Konečný kot kaplan v Kotarčah; č. g. Filip Streiner kot kaplan pri sveti Hemi in č. g. Franc Šilhavy kot kaplan in farni oskrbnik v Trebnem. — Doprženi bogoslovci č. g. A. Pelnar, in bogoslovca III. leta E. Žerjav in Fl. Satz so imenovani za prefekte v „Marijanišču“. — Umrla sta č. gg. P. Ambrož Pauler, prednik benediktincev v Celovecu, in Anton Walchensteiner, beneficijant na Križni gori, dne 12. maja. N. v m. p.!

Raznoterosti.

— Nagnen stolp. Znan je nagnen stolp v Pizi. Ta stolp je 179 čevljev visok in je nagnen za 13 čevljev od navpičnice. V Chicagu v Ameriki pa hočejo zgraditi sedaj stolp, ki bode 225 čevljev visok in 100 čevljev od navpičnice nagnen. Seveda tako nagnen stolp se bode dal zgraditi samo od železa.

— Državni telefon. To leto poteče angleški družbi koncesija za telefonski obrat v Pragi, Brnu in Gradcu. Govori se, da se koncesija ne bode več ponovila, temveč hoče država sama prevzeti obrat in se že pogaja zastran odkupa telefonskih priprav. Država namerava tudi zgraditi več novih telefonskih zvez.

— Darilo češki akademiji znanostij.) Knez Ivan Liechtenstein podaril je češki akademiji znanostij in umetnostij 120.000 gld., da se osnuje oddelek za godbo in izobrazilne umetnosti.

— Nesreča na morju. Italijanski parnik, ki je peljal 860 izseljencev iz Neapolja v Novi Jork, zadel je blizu španskega obrežja ob angleški parnik. Italijanski parnik je tako poškodovan, da so morali naročiti brzojavno drugi parnik, da izseljence dalje popelje.

— Izumitelj zračne sesalke. V Devinu (Magdeburgu) hočejo izumitelju zračne sesalke, Otonu pl. Gueriku, postaviti spomenik. Oton pl. Guerike bil je eden najslavnejših fizikov 17. veka. Od 1646 do 1681 bil je v Devinu za župana. Izumel je zračno sesalko in zračno tehtnico.

— Knez N. S. Galicin odpotuje v Srednjo Azijo z nekaterimi drugimi učenjaki, da se seznani s tamošnjimi narodnogospodarskimi in narodopisnimi razmerami. Po zimi bode knez v Kašmiru. On je bil že lani z enakim namenom potoval v Srednjo Azijo in se je nedavno vrnil.

— Preiskavanje živil v Peterburgu. Mestna uprava v Peterburgu je sklenila, da napravi velik analitičen laboratorij za preiskavo živil. Že več let se govori o tem, da bi se tak zavod osnoval na Dunaju, ali kakor kaže, bode Rusija prehitela Avstrijo.

Telegrami.

Dunaj, 27. maja. (Državni zbor.) Legitimacijski odsek sinoči obravnaval volitev Vergottinija. Vsi člani priznavajo nezakonitost in monstrozitet njen ali eni hočejo še nekatere poizvedbe. Za to je izbran pododsek, kateri ima odseku v ponedeljek poročati.

Dunaj, 26. maja. Cesar ogledoval je danes jedno uro novoustanovljeni vojni muzej v topniškem arzenalu in se pohvalno izrekel o njem.

Dunaj, 26. maja. Budgetni odsek vsprejel je danes sedem naslovov poljedelskega ministerstva. V teku debate izjavil je poljedelski minister, da se je in se bode vlada vedno prizadevala, da povzdigne kmetski stan. Preiskava poslednje nesreče v premogovniku v Ostravi je pokazala, da način vršbe ni kriv nesreči. Da bi se nastavljal rudniški nadzornik, to vprašanje se je že pretresalo. Zakon o uvedanju delavskih odborov je že izdelan.

Dunaj, 27. maja. Občni zbor južno-železniške družbe odklonil je predlog Baumfeldov o razdelitvi dividende in potrdil dividendo po 4 franke.

Dunaj, 27. maja. Shod 3000 tiskarskih pomočnikov sklenil je vzdrževati vse stavljene zahteve in nadaljevati strajk.

Zadar, 26. maja. Cesarica Evgenija se je danes pripeljala iz Kotora preko Spleta in Šibenika semkaj in kmalu odpotuje.

Praga, 26. maja. Nadvojvoda Albreht obišče danes in jutri razstavo. Oficijelni sprejem se je prepovedal. — Prvih deset dnij je 150.000 oseb ogledalo razstavo.

Pariz, 26. maja. Ministerski svet posvetoval se je danes o razpustu omnibusne družbe, če štrajk ne neha. Danes dopoldne so 80 oseb zaprli.

Pariz, 27. maja. Mej omnibusno družbo in njenimi služniki sklenilo se je sporazumljenje. Družba vsprejme v službo odpuščene služnike, prizna razsodišče in dovoli dvanajsturni delavnik.

Madrid, 26. maja. Pri izgredih strajkovcev v Corunni delati je morala žandarmerija red. Nekaj oseb je bilo ranjenih.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je rahlo delujoče, vspesno učinkujoče, prebavne organe vrejujoče zdravilno sredstvo. — Cena steklenici 10 kr. (300—97)

Tuji.

24. maja.

Pri **Maltcu**: Dostal, c. kr. vladni svetnik, s soprogo; Stampf, Hochmuth, Gohsler, Rukelj, Boek, trgovci, z Dunaja. — Groch, trgovec, iz Draždan. — Wagenpfeil, trgovec, iz Celovca. — Poltnik, trgovec, iz Gradca.

Pri **Stonu**: Knez Auersperg, Maschl, Klein, Lilles, trgovci, z Dunaja. — Dejak, c. in kr. gardnik in stotnik konjice, iz Gotenje Vasi. — Krauss, zasebnik, in Ziffer, iz Trsta. — Weiss, trgovec, iz Prage. — Schrötter, tovarnar, iz Schönfelda.

Pri **avstrijskem caru**: Klinar in Resman iz Radovljice. — Emanuel in Roza Schwarz iz Pulja. — Schmidt, učiteljica, iz Plzna. — Bernhard z Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru**: Persche, trgovec s sadjem, iz Vireburga. — Wachter iz Tržišča.

Pri **južnem kolodvoru**: Leuz z Laškega. — Fola-kowski, živinozdravnik, iz Logatec. — Moser in Uršič s Korškega. — Ried, trgovec, iz Brna. — Šašel, mehanik, iz Zagreba.

Umrli so:

23. maja. Karolina Klopčič, železniškega delavca hči, 3½ leta, Poljske ulice 38, meningitis. — Katarina Merhar, perica, 54 let, Stari trg 26, uraemia.

24. maja. Terezija Mušič, delavka, 20 let, Vegove ulice 12, jetika. — Janez Andolšek, delavčev sin, 4 mesece, Cesta na Loko 11, katar v črevih.

25. maja. Ana Staudahar, nadračunskega svetnika žena, 81½ leta; Spitalske ulice 9, kap. — Ana Perles, hišnega poselnika hči, 17 let, Kolodvorske ulice 39, jetika.

V bolnišnici:

23. maja. Jernej Strazišar, dninar, 40 let, morbus Brighthii. 25. maja. Emilija Kavčič, učiteljica hči, 16 let, tuberculozis.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Motrine na 24 ur v m. m.
	opazovanja	barometra v mm	toplomera po Celsiju		
26	7. u. jut.	729.5	13.2	sl. vzh.	jasno
	2. u. pop.	729.6	21.0	sl. jzpad	"
	9. u. zveč.	730.7	13.5	"	del. jasno
Srednja temperatura 15.9°, ravno normalu.					

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

27. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92	gld	60	kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16% "	92	"	45	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110	"	95	"
Papirna renta, davka prosta	102	"	50	"
Akije avstr.-ogerske banke	998	"	—	"
Kreditne akcije	300	"	50	"
London	118	"	05	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	34	"
Cesarski cekini	5	"	54	"
Nemške marke	57	"	72½	"

Tržne cene v Ljubljani

dne 27. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hkti.	7 50	Špeh povojen, kgr.	— 64
Rež,	5 36	Surovo maslo,	— 70
Ječmen,	4 87	Jajce, jedno	— 2
Oves,	3 50	Mleko, liter	— 10
Ajda,	5 36	Goveje meso, kgr.	— 60
Proso,	5 20	Telečje	— 56
Koruza,	5 50	Svinjsko	— 64
Krompir,	2 77	Koštrunovo	— 40
Leča,	9	Pišane	— 60
Grah,	10	Golob	— 20
Fižol,	9	Seno, 100 kgr.	1 79
Maslo, kgr.	— 88	Slama,	2 23
Mast,	— 68	Drva trda, 4" mtr.	6 60
Špeh svež,	— 54	" mehka, " "	4 40

Smočniki za smodke in smodice od višnjevine in drugih lesnih vrst.

Jako bogato izber v finem

lesenem blagu,

rezbarijah, okvirih za fotografije in slike in sprehodnih, gorskih in potniških palicah, nadalje v kočarah in otroških vozičkih priporoča najceneje prodajališče (10-4)

I. kočevska hišna industrija
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Usojam se naznaniti, da je moj

Omnibus

na kolodvoru v Kamniku

pri vsakem vlaku p. n. potovalcem na razpolaganje, ter da stane vožnja za osebo in prtljago 20 kr.

Spoštovanjem

France Fischer,
restavratör.

Tinktura za želodec.

(Tinctura Rhei Comp.)

lekarja Piccolija v Ljubljani, narejena z večine iz samega pristnega kineskega revnja, je ukusno in izdatno zdravilo, katero ureja funkcije prebavnih organov. Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 steklenic.

Jedna steklenica velja 10 kr.

(60—14) (60—37)

Franjo Toman,

podobar in pozlatar,

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 4, v Mayerjevi hiši,
se zahvaljuje prečast. duhovščini in sl. občinstvu za
doslej mu izkazano naklonjenost ter se priporoča i v
bodoče za vsakovrstno izdelovanje

podobarskih in pozlatarskih del,

kot: prenovljenja altarjev, tabernakeljnov,
leo, krstnih kamnov in podob. Prenovlja vsake
vrste okvire, križeva pota, sv. razpela, sveč-
nike itd. Tudi na novo izgotavlja vsa ta dela v
vsakem slogu prav okusno in trpežno.

V zalogi ima sv. razpela od 4" do 3', na križu in
brez njega, s stojalom in brez stojala, pozlačena, sli-
kana in iz trdega lesa. Kristusi so do 2 čevlja po
2 palca narazen, 4, 6, 8, 10, 12 palcev itd. — **Cof**
za svetilnice za spodaj in zgoraj dobé se od 80 kr.
do 8 gld., **kroglice za vrvi** pri svetilnicah in sveč-
nikih, **palice za okvire** (Goldleisten), **slike** itd.

Vsako delo izgotovi zanesljivo, dobro in kar mogoče
po nizki ceni. (6—3)

Po o. kr. priv. občni zavarovalnici v Trstu
ustanovljena

Ogrska akcijska zavarovalnica
za zavarovanja proti škodam
po toči in za pozavarovanja v
Budimpešti

prevzema zavarovanja

proti škodam po toči

po trdno določenih premijah brez doplačilnih
zavez po dovršeni škodi.

Vplačane je 1 milijon goldinarjev a. v.

Škode se hitro in popolnoma izplačajo. — Zavarovalnica
je še le po četvi, t. j. 30. septembra, in sicer na menjico
plačati. — Posestnikom, kateri so bili lansko leto pri tej družbi
zavarovani, in niso nobene škode naznanili, dovoli družba,
ako letos zopet pridelke pri njej zavarujejo, 10% odpusta
od lanske premije.

P. n. članom o. kr. kmetijske družbe kranjske
se zniža zavarovalnina za 5% od normalne premije.

Natančnejša pojasnila daje glavni zastop v Ljubljani
za Kranjsko v Gradišči št. 4, v vseh drugih krajih pa
okrajni in lokalni zastopniki. (11—3)

Elegantne
solnčnike

navadne vrste
nejše iz zanes-
blaga v največi
po čudovito
dobro poznata

Trpežno izdelane
dežnike

in najelegant-
ljivo dobrega
izberi priporoča
nizkej ceni
tvrdba

L. Mikusch

10—9)

15 Mestni trg v Ljubljani Mestni trg 15.

Naročila na **kostumne solnčnike**, **popravila** in **preoblačenja**
solnčnikov in **dežnikov** izvršujejo se najvestnejše in poceni. — Po pošti
došla naročila sprejemajo in izvršujejo se točno proti povzetju.

Razprodajalcem so natančno razvrščeni ceniki franko na razpolago.

Obliž za kurja
očesa.

Najboljše sredstvo, da se odpravijo kurja
očesa in trda koža. Bolečina kmalu mine
in čez nekoliko dnij se kurje oko odstrani.
Škatljica 40 kr.

Edino
pravo

le pri

Univerzalni hranilni prašek.

Neobhodno potreben v kuhinji!
Ako se ga dene, kar ga gré na nožovo ost, k mesu ali so-
čivju med kuhanjem, naredi jed prebavljivo in okusno.
Neobhodno potreben za namizo!
Kar ga gré na eno nožno ost naj se ga zavžije z
vodo ali z vinom in vse napenjanje in težave v že-
lodei so odstranjene. Škatljica po 75 kr.

SIGMUND-u MITTELBACH-u, KREBS-APOTHEKE!

Kričistilne in zdravilne
kroglice

za čiščenje krvi in odstranjenje vseh slabih
sokov. Čiščenje želodca. — Škatljica po
26 kr. in 40 kr. Zavitek s 6 škatljicami
(10-9) 1 gld. 5 kr.

Dunaj.
Am hohen Markt,
Palais Sina 8.

Ako se denar na-
prej pošlje, dobi
se blago poštne
prosto.

Obliž za protin in
revmatizem.

Izvrstno sredstvo pri protinu, revmatizmu,
bolečini v prsih, in hrbtu, bulah protina,
trganji po udih in izpahnenji. Komad po
25 kr. in 1 gld. 5 kr.

Oznanilo.

Semnji v Št. Petru na Krasu
za živino in kramarsko blago

bodo vsled dovoljenja visoke c. kr. deželne vlade vsako leto

1. dné 17. marca,
2. v ponedeljek po sv. Rešnjem telesu,
3. dné 9. avgusta,
4. v četrtek po Rožnovenčni nedelji.

Prvi letošnji semenj bode

v ponedeljek po sv. Rešnjem telesu, t. j. dné
1. junija. (3—3)

K obilni udeležbi vabi

občinsko oskrbnništvo.

Andr. Druškovič,

trgovec z železnino,

Mestni trg 10, LJUBLJANA, Mestni trg 10,
priporoča svojo bogato zalogo

štedilnikov, nagrobnih križev, kuhinj-
skega in vsakovrstnega poljedelskega
orodja, kovanje za okna in vrata, ce-
menta itd., sploh vsega v to stroko spa-
dajočega blaga. (3)

Fine vodne žage in pile,
za kojih dobroto se jamči, po najnižji ceni.

Št. 8626.

Za osnovo glavnice posebno pripravna
4¹/₂% zastavna pisma
avstrijske
osrednje zemlj. kreditne banke

pripoznan postavno kot sirotinskovarna in jamčevine
zmožna. Ista so zavarovana po pravilih s hipotekarnimi
terjatvami in vrhu tega je porok za nje akcijska glav-
nica štirih milijonov goldinarjev.
Obresti teh zastavnih pisem so brez davkov. (2)
Ta zastavna pisma prodajamo brez upravnine po uradnem
borznem kurzu.

Wechselstuben-Actien-Gesellschaft
WIEN, **MERCUR** WIEN,
Wollzeile 10. Strobelg. 2.

Razglas.

(3—2)

Po sklepu občinskega sveta mesta ljubljanskega v sejah dné 7. oktobra
1890. leta in 20. februarja 1891. leta, kateri je visoka c. kr. deželna vlada
z razpisom z dné 10. aprila letos, št. 4193, potrdila, glasita se §§ 5. in 19.
dosedanjega tržnega reda za letne sejme in tržne dneve v Ljubljani z dné
2. novembra 1866. leta v prihodnje tako-le:

§ 5. **Trg za blago, zaznamovano v 1. in 2. paragrafu, traja**
od ranega jutra do 3. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih
pa do 10. ure popoldne. Ob tržnih dnevih je pridržan tržni promet
do 10. ure dopoldne kupovanju na drobno (za domače potrebe); do
te ure je torej na vsem mestnem ozemlju pod kaznijo prepovedano sleherno
prekupovanje vsakdanjih živil (kakor: zelenjadi, sadja, kurenine, maščobe,
jajec itd.).

Izvezto od te prepovedi je žito, prasiči, drobnica in tržna roba, kakor
mél, suhe češplje na vohih itd.

§ 19. Prestopki tržnega reda se kaznujejo, če ne spadajo pod občni
kazenski zakon, z globami od 1—10 gld., event. zaporom do 48 ur, z od-
pravo ali izključitvijo od trga.

Prestopek prepovedi prekupovanja je kaznovati prvi pot z globo od
1—10 gld., drugi pot z globo od 1—10 gld. in odvzetjem kupljenega blaga,
tretji pot vrhu tega še z začasno izključitvijo od trga; eventualno stopi v
vseh treh slučajih na mesto globe primerni zapor (§ 70. obč. reda).

To se daje s pristavkom v obče na znanje, da ta nova določila tržnega
reda stopijo

dné 1. junija letos

v veljavo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 15. maja 1891.

Župan: **GRASSELLI** l. r.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.